

หนังสือการ์ตูนโรโอโลยีเล่ม 1

โรโอโลจี (Rheology) คือการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการไหลของสิ่งของหรือวิทยากระแส (rheo = ไหล, logos = การศึกษา) ป็นตะ เรย์ — ทุกสิ่งล้วนไหล! ได้รับแรงบันดาลใจมาจากบทความที่ได้รับรางวัล Ig Nobel Prize ของ M.A. Fardin “On the rheology of cats” (2014) โดยหนังสือการ์ตูนนี้อธิบายหลักการพื้นฐานของโรโอโลยีด้วยการสังเกตของเหล่าแมว

ได้รับทุนจากกองทุนผู้ผลิตเคโรโอขายของ
สมาคมโรโอโลยีของปี 2023

เรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโรโอโลยีโดยการสแกนรหัส
QR ด้านล่างนี้

หนังสือการ์ตูนนี้ยังมีให้เลือกใช้ใน:

English • 日本語

Ελληνικά • فارسی

العربية • Français

และอีกมากมาย

สรุปแล้วแมวเป็นของแข็งหรือของเหลว
กันแน่

โรโอโลยีของ

ประพันธ์โดย
ร็อบ แคมเปิล และ เคโรโรโน่ มาทิน
แปลโดย รัตรา วัฒนา

อภิธานศัพท์:

ริโอดิอีย์ - การศึกษาภาษาที่ไม่และทำไม่วิสต์จึงเปลี่ยนรูปสร้างในสถาบันการันตู่ต่าง ๆ (โดยเฉพะาวิสต์ที่ไม่ใช่ของแข็ง ของเหลว หรืออากาซึลวาม)

ความเค้น - ปริมาณแรงที่ใช้กับวัสดุ

ความเครียด - ปริมาณที่วัสดุเปลี่ยนแปลงรูปสร้างไป

ของแข็งยืดหยุ่น - วัสดุที่คงรูปสร้างไว้และจะกลับคืนสู่รูปทรงเดิมหลังจากประสบกับความเค้น

ของแข็งพลาสติก - วัสดุที่คงรูปสร้างไว้แต่จะไม่คืนรูปเดิมหลังจากประสบกับความเค้น

จุดความเค้นคราก - ปริมาณความเค้นสูงสุดที่วัสดุยืดหยุ่นสามารถสัมผัสได้ก่อนที่จะกลายเป็นพลาสติก

ของแข็งร้าว - วัสดุที่คงรูปสร้างไว้แต่มีรอยแตก ร้าว หรือฉีกขาดออกจากกัน

ของเหลวหนืด - วัสดุที่ไหลและเปลี่ยนแปลงรูปสร้างของภาชนะ

ความหนืด - ระดับความหนืดของวัสดุเป็นตัววัดความฉืดพบนธ์ระหว่างความเค้นและอัตราความเครียด ซึ่งจะบอกได้ว่าต้องใช้ความเค้นเท่าไร จึงจะเปลี่ยนความเร็วของของเหลวที่กำลังเคลื่อนที่ใด

อัตราความเครียด - ระดับเปลี่ยนเร็วของความเครียดที่เปลี่ยนแปลงไป ระดับความเร็วของการเคลื่อนที่และกาปรับเปลี่ยนแปลงรูปสร้างของวัสดุ

สมบัติพลาสติกหนืด - มีพฤติกรรมเหมือนพลาสติกแข็งเมื่อมีความเค้นต่ำ และเหมือนของเหลวหนืดเมื่อมีความเค้นสูง (เช่น โคลน ยาสีฟัน มายองเนส)

ขอขอบคุณที่เข้ามาอ่าน!

สมบัติยืดหยุ่นหนืด - มีอัตราความเครียดขึ้นอยู่กัระยะเวลาที่มีพฤติกรรมยืดหยุ่นในระยะเวลาสั้น ๆ มีการไหลแบบพหุนัดในระยะเวลาสั้น (เช่น กอถงเส้นประหมี่ ซอสมะเขือเทศ)

สมบัติพลาสติกยืดหยุ่น - ของแข็งที่มีความเค้นคราก: ยืดหยุ่นเมื่อมีความเค้นต่ำ พลาสติกเมื่อมีความเค้นสูง (เช่น: เหล็ก)

สมบัติพลาสติกยืดหยุ่นหนืด - เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขึ้นอยู่กัทั้งปริมาณของความเครียดและอัตราความเครียด (เช่น ลาวา)

สมบัติค่าความหนืดเพิ่มขึ้นตามอัตราเฉอน - เมื่อความหนืดเพิ่มขึ้นตามอัตราการเฉอนที่เพิ่มขึ้น และความเค้นหนืดใช้บอจากาให้เกิดความเครียดเลกาน้อย

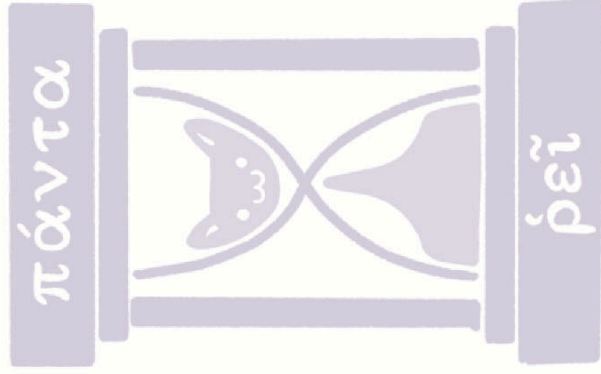
สมบัติค่าความหนืดลดลงตามอัตราเฉอน - เมื่อความหนืดลดลงในขณะที่อยู่อัตราเฉอนเพิ่มขึ้น และความเค้นเลกาน้อยจากาทำให้เกิดความเครียดขนาดใหญได้

พิโซโทรปี - เมื่อความเครียดได้ยากันทำาให้เกิดพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามเวลา; ผลกระทบจาก "การชนวงเวลา" หรือ "ความทรงจำ" ที่เกิดจากาโครงสร้างภายในของวัสดุ

เอฟเฟกต์ไวเซนเบิร์ก - เมื่อป้อนกวาง วัสดุจะเกาะตามแม่ทงไปบนแทนที่จะกระจายออกไป

การวมตัว - เมื่อสิ่งของไหลออกจากพื้นผิวหรือภาชนะ ลิงนั้นจะเกิดการรวมของขึ้น(ปรากฏการณ์ของการผสมผสานความเค้นที่อยู่บนพอลิเมอร์หลอม)

ขอขอบคุณสมาคมริโอดิอีย์ หรือ the Society of Rheology, มาร์ค-แอนโทนี่ ฟาร์ดิน, รวมถึงที่ปรึกษาด้านการศึกษา ได้แก่ ริกทอเรีย รุสเซลและเคลลี บริเชลลี

2023

v1.1

แล้วสรุปแล้ว
แมวคืออะไร?

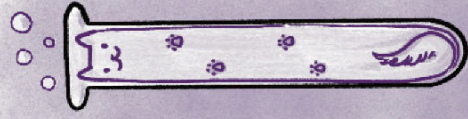
ชาวอียิปต์โบราณคิดว่า
แมวมีพลังศักดิ์สิทธิ์!

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม!
ผู้ที่กินหญ้า
อาณาจักรแห่งเทพ
และวิญญาณใน
ประเพณีเชล
ติก!

สัตว์ตัวที่ 4
ในราศีของ
เวียตนาม!

เราอาจไม่สนใจอย่างถ่องแท้ว่าทำไมแมวถึงมีพฤติกรรม
แบบนั้น แต่เรารู้ว่าพวกมันทำตามกฎของพวกมันเอง เช่น
เดียวกับสัตว์ต่าง ๆ มากมาย

ยังมีอีกหลายสิ่งที่เราไม่เข้าใจเกี่ยวกับ
กับวิสัยที่อยู่ระหว่างของแข็งและ
ของเหลว ริโอโลยีแสดงให้เห็น
ให้เห็นว่าพฤติกรรมที่ซับซ้อนเหล่านี้
ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเค้นและความเครียด และมีการ
เปลี่ยนแปลงของสิ่งเหล่านี้เมื่อ
เวลาผ่านไป

แต่วิสัยทุกอย่างมีความแตกต่างกัน
เล็กน้อย เช่นเดียวกับแมวทุกตัว!

แล้วอันไหนล่ะที่คุณชอบ?

แมวเป็นของแข็งหรือของเหลวกันแน่?
อย่างไรก็รู้กันว่าสถานะของสสารคือ

ของแข็ง

ของเหลว

แก๊ส

ของแข็งสามารถคงรูป ส่วนของเหลวและแก๊สนั้นสามารถ
เปลี่ยนแปลงรูปร่างตามภาชนะที่ใส่

แล้วสสารที่สามารถทำได้ระ
หว่างสองสิ่งนั้นล่ะ?

เราจะคิดว่าสิ่งใดเป็น “ของแข็ง”
หรือ “ของเหลว” อย่างไร
เมื่อมันมีพฤติกรรมของ
ทั้งสองสิ่ง?

เราสามารถใช่
ริโอโลยี
ได้!

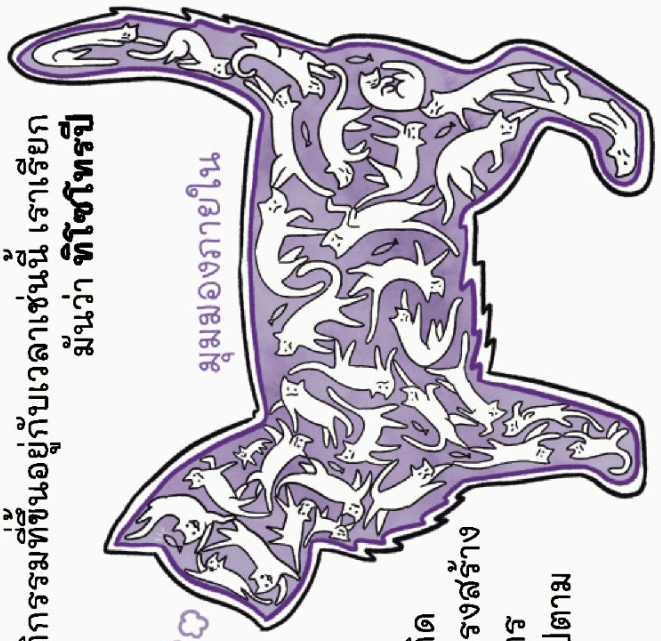

หากคุณใช้ความเค้นแบบเดิมในอัตราเท่าเดิมเป็นเวลานาน บางครั้งพฤติกรรมของแมวก็เปลี่ยนไป! เหมือนมี การห้วงเวลาในขณะที่แมวตัดสินใจว่าจะตอบสนองต่อ ความเค้นอย่างไร

เมื่อวัสดุมีพฤติกรรมที่ขึ้นอยู่กัเวลาเช่นนี้ เราเรียกมันว่า **ทีไซโทรปี**

ทีไซโทรปีมักเกิดขึ้นเนื่องจากโครงสร้างภายในวัสดุมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ลองจินตนาการถึงฮีโร่ตัวใหญ่ยักษ์พยายาม

แรงของการลูบนั้นเรียกว่า**ความเค้น** แมวที่ถูกลูบจับบีบ(การเปลี่ยนแปลงของมัน)เรียกว่า**ความเครียด** แรงความเค้นที่มากเกินไปทำให้เกิดความเครียดที่มากด้วย

ลองนึกภาพนางฟ้าตัวน้อยพยายามลูบแมว

เนื่องจากมีความเค้นน้อยมาก จึงมีความเครียดที่น้อยมากในแมว แรงเค้นเล็กน้อยจะทำให้เกิดความเครียดเพียงแค่อะเล็กน้อย

จะเกิดอะไรขึ้นถ้าปริมาณความเครียด

เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา?

วิธีที่ความเค้นและความเครียดเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และการที่กิตติชนอย่างรวดเร็ว หรือช้าๆนั้น ล้วนเป็นสิ่งสำคัญในรีโอโลยี โดยปกติแล้วความเค้นและความเครียดจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน— ยิ่งมีความเค้นมาก ความเครียดก็มากขึ้นด้วย—แต่ไม่ใช่ทุกครั้งเสมอไป! เดียวจะขยายเพิ่มเติมนะ

แล้วมันเกี่ยวข้องกับของแข็งและของเหลวอย่างไรละ??

เรามาเริ่มต้นกับของแข็งกันก่อน ในช่วงเวลานี้
สั้นๆ แมวจะมีพฤติกรรมเหมือนของแข็ง

ซึ่งสามารถเป็น:

ยึดหยุ่น แข็งแรง บดขี้หนู

เมื่อแมวตกใจ พวกเขาจะเหมือนกับของแข็งที่**ยึดหยุ่น**

เช่นเดียวกับลูกบอลยาง แมวจะ “ดิ่งกลับ” กลับสู่รูปร่างเดิมหลังจากประสบกับความเค้นและความเครียด

ความสามารถในการคืนรูปร่างนั้นเรียกว่า “ความยืดหยุ่น”

บางครั้งความเค้นก็ไม่ได้แปรผันตามความเครียด

ถ้าคุณเพิ่มความเค้นให้กับแมว ความเครียดจะไม่เพิ่มขึ้นด้วยเสมอไป แต่ทว่าแมวจะค่อยๆเปลี่ยนจากสภาวะผ่อนคลาย...

สัมพันธ์กับความเครียดเพิ่มขึ้น
ขึ้นอยู่กับอัตราและอื่น ๆ

โหมดใจทีเดียว!!

...แล้วจู่ๆก็แข็งท้อและพร้อมที่จะจู่โจม! ความเครียดจะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราเพิ่มขึ้น และความเร็วขนาดใหญ่ทำให้เกิดความเครียดเล็กน้อย เรียกว่า**สัมพันธ์ความเค้นเพิ่มขึ้นตามอัตราเงิน**

แต่การใช้ความเค้นหรือการสัมผัสสามารถช่วยให้แมวเปลี่ยนจากตัวแข็งท้อไปเป็นซิลแบบบอบสุดได้...

ความเหน็ดของแมวจะลดลงเมื่ออัตราเงินเพิ่มขึ้น และความเค้นเล็กน้อยอาจทำให้เกิดความเครียดมาก เรียกว่า**สัมพันธ์ความเหน็ดลดลงตามอัตราเงิน**

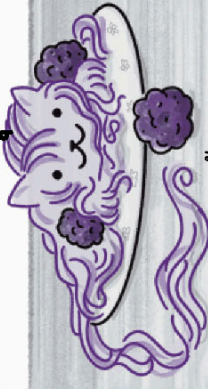
สิ่งต่างๆ มากมายมีทั้งพฤติกรรมยืดหยุ่น พลลลลติก และ ความเหน็ด เช่นเดียวกับแมว

สมบัติพลลลลติกเหน็ด

ของแข็งพลลลลติกเมื่อมีความเค้น ตัก และของเหลวเหน็ดเมื่อมีความเค้นสูง (เช่น โคลน ยกลิ้น มายองเนส)

สมบัติยืดหยุ่นเหน็ด

อัตราความเครียดขึ้นอยู่กับเวลา พฤติกรรมยืดหยุ่นในช่วงเวลาสั้นๆ การไหลแบบบัพเหน็ดในช่วงเวลานาน (เช่น กองเส้นเบะหมี่ ซอลมะเจือเทศ)

สมบัติพลลลลติกยืดหยุ่น

ของแข็งที่มีความเค้นแตกหัก: ยืดหยุ่นเมื่อมีความเค้นต่ำ พลลลลติกเมื่อมีความเค้นสูง (เช่น เหล็ก)

สมบัติพลลลลติกยืดหยุ่นเหน็ด

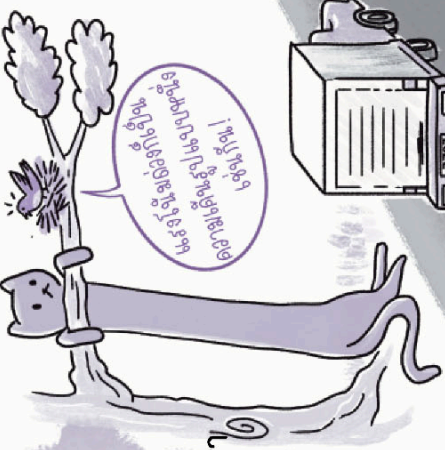
พฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับทั้งปริมาณของความเค้นและความเค้นแตกหัก (เช่น ลาวา)

พฤติกรรมของสิ่งเหล่านั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างความเค้นและความเค้นแตกหัก ดังนั้นสิ่งเหล่านี้มันจึงทำสิ่งที่คุณเหมือนไม่ได้คิดและคาดเดาไม่ได้!

ของแข็งบางชนิด เช่น ดินเหนียวจะไม่แตงกลับ แต่ทว่าความเค้นในของแข็ง **พลลลลติก**นั้นจะยืดหรือบีบอัดดินเหนียว ดินเหนียวจะคงรูปอยู่อย่างนั้นจนกว่าจะได้รับความเค้นใหม่ ความสามารถในการเปลี่ยนรูปร่างนี้เรียกว่า “ความเป็นพลลลลติก”

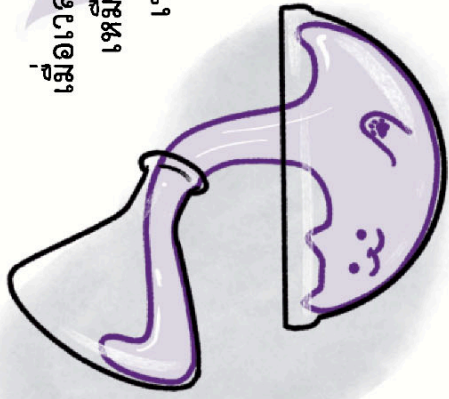
แมวเริ่มจากความยืดหยุ่นจนกระทั่งถึง **จุดความเค้นแตกหัก** ซึ่งเป็นปริมาณหรืออัตราของความเค้นที่ทำให้พวกเขาหยุดแตงกลับ และกลายเป็นพลลลลติก

แต่ถ้าคุณใช้ความเค้นมากเกินไปกับของแข็งใดๆ...

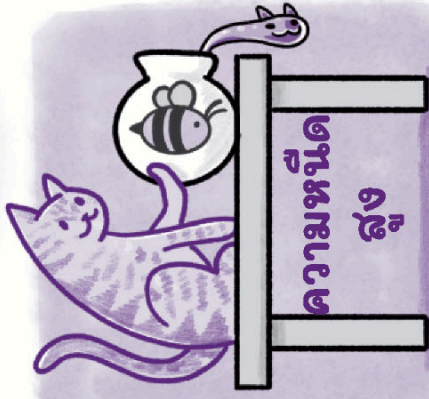
...ในที่สุดมันก็จะแตกหัก

เมื่อเวลาผ่านไป แมวจะมีพฤติกรรมเหมือนของเหลวโดยที่มีรูปร่างเปลี่ยนแปลงไปตามภาชนะ

เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแล้ว แมวหนักมากกว่า — พวกมันหนาแน่นกว่าเล็กน้อย

ของเหลวที่มีความหนืดต่ำจะเบาบางกว่า และไหลได้เร็วเหมือนน้ำหรือนม

แล้วเราจะดูความหนืดระหว่างความเค็มและน้ำตาลเคี้ยวได้ในของเหลวได้อย่างไร? มันเป็นเรื่องยาก!

ความหนืดบอกเราถึงความลึ้มพันธ์

ระหว่างความเค็มและอัตราความเคี้ยว ซึ่งนี่บอกเราว่าความเค็มเท่าใดคุณจะต้องใช้เพื่อเปลี่ยนความเร็วของของเหลวที่กำลังเคลื่อนที่

สสารที่มีความหนืดต่ำอย่างเช่น น้ำ ไม่ต้องใช้ความพยายามมากนักในการเปลี่ยนอัตราความเคี้ยว แต่บางสิ่งที่มีความหนืดสูง เช่น แมว จะต้องอาศัยความเค็มมากขึ้นเพื่อเปลี่ยนอัตราความเคี้ยว

(ความหนืดอาจซับซ้อนยิ่งขึ้นเมื่อคุณเปลี่ยนสภาพน้ำตาลเคี้ยว เช่น อุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงเหมือนน้ำผึ้งที่ร้อนจะไหลเร็วกว่าน้ำผึ้งที่เย็นตัวลง)

ของเหลวมีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ดังนั้นปริมาณความเคี้ยวจึงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

แต่เราสามารถดูว่าความเคี้ยวเปลี่ยนแปลงไปเร็วแค่ไหน ของเหลวเปลี่ยนรูปร่างได้เร็วแค่ไหน? นี่เรียกว่า**อัตราความเคี้ยว**